

cia prudentium corrumpebat. Omne dehinc cœlum, & mare omne in austrum cœlit, qui tumidis Germaniaæ terris, profundis amnibus, immenso nubium tractu validus, & rigore vicini Septentrionis horridior rapuit, disiccirque naues in aperta Oceani, aut insulas saxis abruptas, vel per occulta vada infestas. quibus paulum ægreque vitatis, postquam mutabat æstus, eodemque quò ventus ferebat, non adhærere anchoris, non exhaustire intrumentis vndas poterant: equi, iumenta, sarcinæ, etiam arma præcipitantur, quò leuarentur 'aluei' manantes per latera, & fluctu superurgente. Quantò violentior cætero mari Oceanus, & truculentia cœli præstat Germania, tantum illa clades nouitatem & magnitudine excessit, hostilibus circum litoribus, aut ita vasto & profundo, ut crederatur nouissimum ac sine terris mare: pars nauium hauisæ sunt; plures apud insulas longius sitas eiecta: milesque, nullo illic hominum cultu, fame absumptus, nisi quos corpora equorum eodem elisa tolerauerant. Sola Germanici triremis Chaucorum terram adpulit; quem per omnes illos dies noctesque apud scopulos & prominentis oras, cum se tanti extij reum clamitaret, vix cohibuere amici, quò minus eodem mari oppeteret. Tandem relabente æstu, & secundante vento, claudæ naues raro remigio, aut intentis vestibus, & quedam à validioribus tractæ reuertere, ^a quas raptim resecta misit, ut scurarentur insulas. collecti ea cura plerique. multos Angriuarij nuper in fidem accepti redemptos ab interioribus redemere. quidā in Britanniā rapti, & remissi à regulis. Ut quis ex longinquō reuenerat, ^b miracula narrabant, vim turbinū, & inauditas volucres, monstra maris, ambiguae hominum & belluarum formas, visa, ^c siue ex metu credita. Sed fama classis amissa, ut Germanos ad spem belli, ^d ita Cœfarem ad coercendum erexit. C. Silio cum triginta peditum, tribus equitum millibus ire in Chattos imperat: ipse maioribus copiis Marsos intrumpit: quorum dux Malouendus nuper in deditonem acceptus propinquo loco defossam Varianę legionis aquilam modico presidio seruari indicat. Missa extemplo manus, quæ hostem à fronte eliceret, alij qui terga circumgressi recluderent humum, & vtrisque adfuit fortuna. eo promptior Cæsar pergit intorsus, populatur, exscindit

O B S E R V A T I O N E S.

^a Si qua clades accepta est iniuria temporis, potius quam in scita ducis, ipse damnum protinus re-

sarcire debet nempe, ut miles intelligat, suam salutem imperatori curæ esse.

^b Qui ex longinquō reuenerunt plerunque miracula narrant.

^c Multa metu creduntur, quæ visa plerique autemant.

^d Quò magis fama insignis alcuius infortunij cladi que acceptæ hostem ad spem belli, hoc magis imperatorem ad illud coercendum erigere debet.

^e Non minus est honorificum signa militaria prius amissa recuperare, quam fuit ignominiosum ea amissa.

1. i. naues. Sal-
luct. Liu. &
Pater.
2. Laxis laterū
cōpabitur om-
nes Accipiunt
inimicum im-
brem, et inique
fatigantur. Virg.
i. Aeneid.